

TUTUSTU UUSIMPIIN
kantakirjarekisterituloksiin.
Mukana vuohirekisteri-
hankkeen aikana tilastoidut
sekä aktiivitulojen vuohet.

Vuohien kantakirjarekisterin vuosiyhteenveto 2023

Vuohimäärät edelleen kasvussa

Vuohien jalostusohjelman tavoitteena on rodun säilyttäminen ja parantaminen puhtasrotuisten jalostuseläinten avulla.

Kantakirjarekisterissä olevista sukutiedoista saadaan viralliset polveutumistodistukset esim. alkuperäisrotu-tuen hakemista varten. Rekisterin aineistoa voidaan hyödyntää rodun geneettisen vaihtelun seurannassa ja pukkiliinjojen säilyttämisessä sekä sukusiitoksen välttämiseksi. ProAgria on suomenvuohen virallinen jalostusjärjestö ja pitää kantakirjaa NettiKatras-ohjelman avulla. Vuohituotannon valtakunnallinen strategia on uudistettu yhteistyössä Lammaskeskusten kanssa ja ulottuu vuoteen 2027.

Vuohituottajat käyttävät Nettikatras-ohjelmaa aktiivisesti sukusiitosprosenttien laskentaan sekä kausittaisten toimenpiteiden ja omien muistiinpanojen tallennukseen. Nettikatras-ohjelmaan voidaan tallentaa rakennearvostelun tulokset, jotka mahdollistavat myöhemmin indeksilaskennan, kun aineistoa kertyy riittävästi. Kuttujen rakennearvostelua on jo tehty 6 tilalle 300 kutulle ja jälkeläisarvostelutietoa on saatu 55 pukille. Lisäksi on arvosteltu geenivarahankkeessa käytettyjä pukkeja.

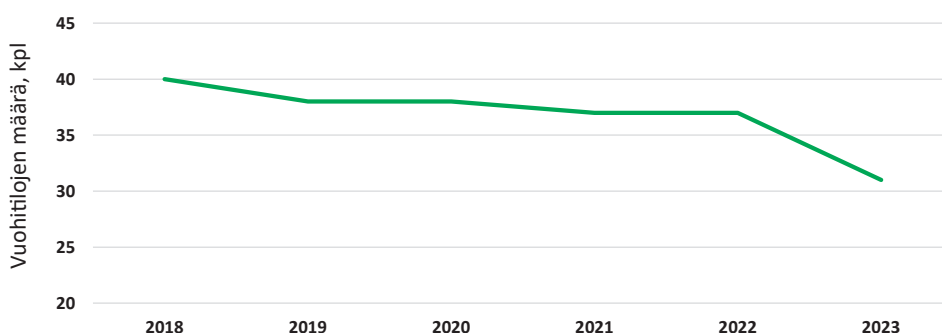
Rakennearvostelu antaa vuohenomistajalle arvokasta tietoa tilakohtaisista mahdollisuuksista lisätä eläinten hyvinvointia ja tuotannon kannattavuutta valitsemalla pois uudistuseläinten ei-toivottuja ominaisuuksia. Pukkien jälkeläisarvostelusta saatava tieto auttaa kehittämään oman tilan eläinainesta oikealla pukkivalinnalla. Rakennearvostelussa käytetään asteikkoa 1–5, jossa optimiarvona on kaikissa ominaisuuksissa 3. Tuloksia tarkastellaan eri ikäisten kuttujen ja eri linjaisten pukkien ryhmissä, tilakohtaisessa aineistossa pukeittain.

Taulukko 1. Pukkiliinjakohittaiset tulokset, yhteispisteet

Pukki-linja	Kpl	Keskiarvo/Rinnan ympäryys, cm	Keskiarvo/Paino, kg	Keskiarvo/Runko yhteispisteet	Keskiarvo/Jalat yhteispisteet	Keskiarvo/Utare yhteispisteet	Keskiarvo/Vetimet yhteispisteet	Summa/Lisävetimet EI=0, ON=1	Keskiarvo/Lypsettävyys
1	20	89	57	2,8	2,9	2,9	3,1	0,0	3,1
3	14			2,8	2,9	2,9	3,2		3,0
4	33	83	49	2,8	3,0	2,9	3,0	0,0	3,1
5	43	83	51	2,7	2,8	2,9	3,0	1,0	3,2
6	33	85	51	2,9	2,8	2,9	3,1	0,0	3,1
7	5	83	49	3,0	2,7	3,0	3,2		3,0
8	36	90	58	2,8	2,8	2,9	3,1	0,0	3,1
10	3			3,4	2,9	2,7	2,5		3,3
11	5	89	49	2,7	2,9	2,9	3,0	0,0	3,0
13	1			3,0	2,7	3,0	3,0		3,0
14	7	89	58	3,0	2,8	2,9	3,2		3,0
39	11			3,1	2,8	2,9	2,6		3,0
40	18			2,7	2,8	3,0	2,9		3,0
-	3	89	59	2,8	2,8	2,7	3,3	0,0	3,3
Yhteensä	232	86	53	2,8	2,8	2,9	3,0	1,0	3,1

Jalostusjärjestelmän vuohitilojen määrä on hiukan laskenut

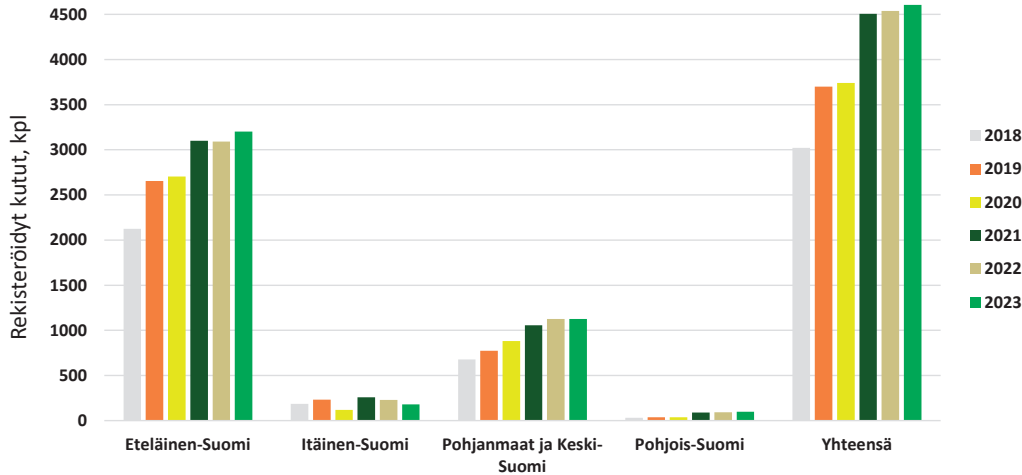
Järjestelmään kuuluu 31 vuohitilaa, mikä on kuusi tilaa edellisvuotista vähemmän. Kantakirjarekisterissä olevin kuttujen määrä on kuitenkin hiukan kasvanut tilojen lukumäärän kehityksestä huolimatta. Vuonna 2023 kuttuja oli 4 607. Alueellisesti suurimmat tuotantoalueet ovat Eteläinen Suomi ja Pohjanmaat.

Kuvio 1. Vuohitilojen määrä NettiKatraassa vuosina 2018–2023

Taulukko 2. Kuttujen lukumäärän kehitys alueittain jalostusrekisterissä 2018–2023

Kutut	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Eteläinen Suomi	2 126	2 655	2 704	3 101	3 093	3 203
Itäinen Suomi	187	233	119	259	230	180
Pohjanmaat ja Keski-Suomi	679	775	882	1 057	1 125	1 126
Pohjois-Suomi	31	37	37	91	92	98
Yhteensä	3 023	3 700	3 742	4 508	4 540	4 607

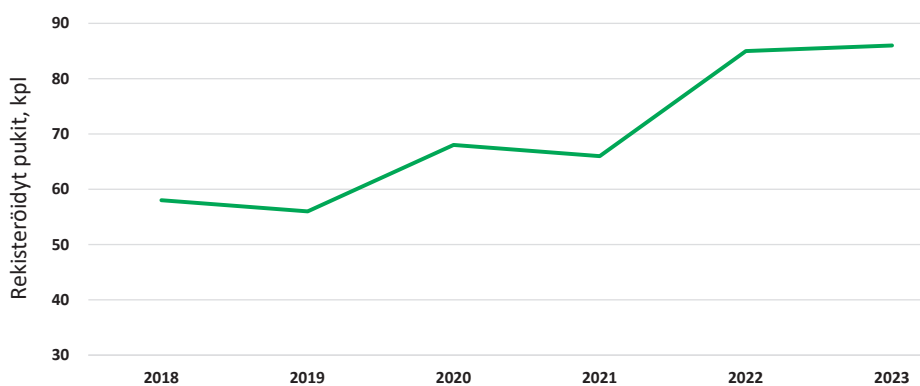
Kuvio 2. Kuttujen lukumäärä alueittain 2018–2023

Pukkien määrä ennallaan

Rekisteröityjen pukkien lukumäärä on säilynyt edellisen vuoden tasolla. Suomenvuohipukkien lisäksi astutus-käytössä on risteytyspukkeja sekä keinosiemennyksessä tuontitrotuisia pukkeja. Alkuperäisrotuisten pukkien osuus laskennassa mukana olevista käytetyistä pukeista vuonna 2023 oli 71,4 prosenttia, joka oli samaa tasoa edellisvuoden kanssa. Jalostuspukkeja valittaessa olisi hyvä huomioida sukulaisuusasteen lisäksi myös harvinaisten pukkilinjojen säilyttäminen. Vuonna 2023 käytettiin eniten linjan 5 pukkeja. Viimeisessä julkaistussa pukkilinjaluetelossa kriittinen tilanne on linjoilla 10 ja 42, jossa kummassakin on vain yksi puki elossa. Mikäli tilalla on harvinainen puki elossa, olisi varmistettava linjan säilyminen ennen pukin teurastamista. Linkki viimeksi päivitettyyn pukkilinjalueteloon löytyy ProAgrian nettisivulta proagria.fi/ajankohtaista/suomenvuohi. Suomenvuohen pukkilinjat 2024 on esitetty myös taulukossa 4.

Taulukko 3. Pukkien lukumäärän kehitys jalostusrekisterissä 2018–2023

Rekisteröidyt pukit	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Yhteensä	58	56	68	66	85	86

Kuvio 3. Jalostuspukit, joille rekisteröity jälkeläisiä

Taulukko 4. Suomenvuohen pukkilinjat 2024

Linja	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42			
Pukkeja elossa	8	0	9	6	15	7	13	13	8	1	10	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	10	0	1

Isälinjojen värien selitykset: > 5 elossa olevaa pukkia ≤ 5 elossa olevaa pukkia ≤ 2 elossa olevaa pukkia Linjassa ei ole elossa olevia pukkeja

Kileistä 75 prosenttia rekisteröitiin eteläisessä Suomessa

Kilejä kasvatetaan uudistukseen maidontuotannosta poistuvien lypsykuttujen tilalle, sekä lihantuotantoon. Kilien rekisteröintimäärät laskivat edellisestä vuodesta, vaikka kuttujen määrä hiukan kasvoi. Kilejä rekisteröitiin 36 prosenttia kuttujen määrästä. Eniten kilejä rekisteröitiin Etelä-Suomen alueella. Kilit kasvatetaan pääosin kuttujen kanssa samalla alueella.

Taulukko 5. Kilien lukumäärän kehitys alueittain jalostusrekisterissä 2018–2023

Kilit	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Eteläinen Suomi	1 233	608	951	896	1 754	1 276
Itäinen Suomi	78	15	12	429	1	0
Pohjanmaat ja Keski-Suomi	120	186	116	612	525	403
Pohjois-Suomi	11				52	0
Yhteensä	1 442	809	1 079	1 937	2 332	1 679

Taulukko 6. Käytetyimmät pukit kilimäärän mukaan vuonna 2023

Rotu	Isälinja	Isä	Isän nimi	Kilejä rekisteröity kpl
SS1	7	9481797	Mäntylän Oliver	256
SS1	8	1076683	Puupää	184
SS1	9	1267374	Titanic	162
NS8		1180958	SA75 Sabbath	147
SS1		1262681	Mäntylän Oskari	128
PS2		1181920	AL50 Halmelan Batman	122
SS1	40	1113180	Mettipolun Jekkupatteri	109
SS1	1	1202441	Osuma	70
NS4		2062674	SA75 Halmelan Uljas	60
ZZ		2062684	BO63SAI2 Halmelan Giovanni	56
SS1	4	1088840	Noukan Pontus	44
SS1	9	1265561	URHO SS1	40
ZZ		2062675	AL90 Ultimate Irish Coffee	38
SS1	1	1038386	Mauri	33
SS1	3	1253003	Qisma	32
SS1	4	1177285	Paavo-Pavarotti	21
PS8		2062685	AL87 Halmelan Haukka	20
SS1	8	963533	Nukkumatti	17
SS1	8	1189112	Perkkiän Kurkuma	10

Rotukoodit:

S – suomenvuohi
M – angora
N – saanen
O – boer
P – alpine

Lammas- ja vuohiasiantuntijat

Lammas- ja vuohitilojen asiantuntija- ja tuotosseurantapalvelut järjestetään alueellisten ProAgria keskusten kautta. Sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi@proagria.fi

PROAGRIA ETELÄ-SUOMI

Uusimaa ja Nylands Svenska, Pirkanmaa, Varsinais-Suomi, Satakunta, Häme, Kymenlaakso, Etelä-Karjala ja Finska Hushållningsällskapet
Kaie Ahlskog, 0400 731 811

Marja Jalo, 040 572 8387

Merja Hietämäki (lammasnetti ja tuse-tallennukset)

PROAGRIA ETELÄ-SAVO

Etelä-Savo, Pohjois-Savo ja Pohjois-Karjala
Sari Heltelä, 040 593 7528

Niina Saastamoinen, 040 735 9912 (ruokinta-suunnitelmat)

LAMMASTUOTOSSEURANNAN ASIAKASPALVELU

Anna Silén, 09 8566 6010, nettikattras@proagria.fi

PROAGRIA ETELÄ-POHJANMAA

Etelä- ja Keski-Pohjanmaa, Keski-Suomi ja Österbottens Svenska Lantbrukssällskap
Milla Alanco-Ollqvist, 040 706 0558
Sini Sillanpää, 043 825 0526

PROAGRIA OULU

Oulu, Kainuu ja Lappi

Anniina Säisä, 043 826 6492

Henna Lehtosaari-Vähäkuopus, 041 730 8242

Johanna Alamikkotervo, 043 827 1443

(uä-mittaukset, Lapin alue)

Lammas- ja vuohituotannon kehittämisooppaat löytyvät: proagria.fi/tietoa-meista/julkaisut/oppaat

Käy tutustumassa!

ProAgria